

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izven obdelave in praznika. — Inerati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inerati peti vrst & Din 4. — Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod vsake mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tuzemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-36

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Nova šahovska poteza Mussolinija:

Avstrijsko nemški sporazum

Mednarodna sodba o poravnavi med Dunajem in Berlinom — Začasna rešitev avstrijskega problema naj bi razbremenila Italijo in jo usposobila za druge akcije — Nevarnost združitve dveh fašizmov

Dunaj, 13. julija. r. V soboto zvečer je bil na Dunaju in v Berlinu objavljen sporazum, ki sta ga sklenila kancelar doktor Schuschnigg in nemški poslanik Papen kot pooblaščenec Hitlerja. Sporazum določa, da prizna Nemčija neodvisnost Avstrije in se obvezuje, da se ne bo vmesavala v avstrijske notranje zadeve na drugi strani pa Av-

V avstrijski javnosti so ta sporazum sprejeli z mešanimi občutki. Velika večina prebivalstva, ki simpatizira z narodnim socializmom, je s sporazumom zadovoljna, ker smatra, da predstavlja sporazum kapitulacije dosedanjega Schuschniggovega režima, ter da bodo sedaj prišli do besede narodni socialisti, ki so bili doslej najhujše preganjani. V krogih hajmvera so nad sporazumom presenečeni, ker se je sklenil brez njihovega sodelovanja, v vrstah konzerva-

obaher, ki uvela odkrito namiguje, da je sedaj v Avstriji konec samodržstva klerikalne klike, ker bo tam skoraj prišlo do tega, da bo imel odločilno besedo narod, ki bo sam odločal o svoji usodi in se bo morala država upravljati tako, kakor hoče in

Adolf Hitler
nemški kancelar

Avstrija pristaja na to, da prizna hitlerjevemu sodelovanju v vladi in patriotski fronti. V zvezi s tem sta bila dva hitlerjevca imenovana za člana vlade in sicer dr. Gaisler-Horstenau kot ministar brez portfelja, dedeljen zveznemu kancelarju in Schmidt-Guido kot državni podtajnik za zunanje zadeve. V zvezi s tem sporazumom bo v bližnjih dneh izdana amnestija za vse narodne socialiste. V Nemčijo pobeželi narodni socialisti se bodo smeli vrniti v Avstrijo.

Dr. Schuschnigg
avstrijski zvezni kancelar

tivnih klerikalcev, ki so najhujši nasprotniki hitlerizma, pa označujejo sklenjeni sporazum za Schuschniggov prevrat in mu očitajo, da je prodal interese klerikalizma, ki ga je spravil na krmilo.

Benito Mussolini
protektor sporazuma

želi narod. Narodni socialisti ne bo več delal starih pogreškov, marveč bo svest si zmage svoje ideje mirno pustil, da gredo dogodki v Avstriji svojo pot, ki je dobila s sklenjenim sporazumom že naznačeno smer.

„Avstrijski problem še ni rešen“

Kako gledajo v Pragi na avstrijsko-nemški sporazum

Praga, 13. julija. AA. »Lidove Noviny« komentirajo sporazum med Avstrijo in Nemčijo in pravijo, da problem še ni rešen, ampak samo odločen. Levičarsko »Česke Sloves« podčrtava, da je v sporazumu mnogo točk, in da bo šele nadaljni razvoj dogodkov pokazal, če je ta sporazum na splošno koristen ali pa pomeni samo enostransko akcijo treh držav pro-

ti ostali Evropi. List »Narodni Osvojenec« piše, da sporazum ni izval vzemirjenja v Českoslovaški. Praga se dobro zaveda, da je avstrijski problem evropsko vprašanje in da se na noben način srednja Evropa ne more odtrgati od zapadne in vzhodne Evrope, prav tako pa tudi ne južna Evropa od severne.

Habsburško vprašanje odloženo za tri leta

Tajni sporazum med Italijo in Nemčijo

Dunaj, 13. julija. r. Splošno se komentira dejstvo, da avstro-nemški sporazum niti z besedico ne omenja habsburškega vprašanja. Legitimistični krogi na Dunaju so sprva siliili vesti, da je Nemčija pristala na stališče, da predstavlja habsburško vprašanje avstrijsko notranje zadevo, v katero se Nemčija ne sme vmešavati. Vdostvo avstrijskih monarhistov je celo podalo izjavo, v katerem izraža svoje zadovoljstvo s sporazumom med Avstrijo in Nemčijo, češ, da sedaj ni več nobene ovire za povratek Habsburžanov na avstrijski prestol, ker se Nemčija temu ne protivi več. Toda z druge zra-

le dobro poučene strani se doznava, da je bilo habsburško vprašanje že pred sklenitvijo sporazuma med Dunajem in Berlinom reseno v pogajanjih med Italijo in Nemčijo. Brez pristanka teh dveh se habsburško vprašanje, četudi se deklarira za avstrijsko notranje zadevo, ne more reševati. Sporazum med Italijo in Nemčijo določa, da se vprašanje povratka Habsburžanov odloži za tri leta. Med tem časom pa lahko avstrijska vlada tretira posamezne člane bivše habsburške dinastije na način, kakor to dela Nemčija s člani bivše cesarske hiše.

Ofenziva proti Društvu narodov

Francoska sodba o avstrijsko-nemškem sporazumu pod protektoratom Italije

Pariz, 13. julija. r. Organ predsednika francoske vlade »Populaire« se v daljšem členu bavi z avstrijsko-nemškim sporazumom in piše med drugim:

Na prvi pogled se zdi, da temu sporazumu ni kaj oporekati in da predstavlja srečen dogodek v evropski politiki. Normalizacija odnosov med Avstrijo in Nemčijo more le koristiti stvari miru. V stvari pa predstavlja ta sporazum obnovo bloka Nemčije, Avstrije, Madžarske in Italije. Ta sporazum je brez dvoma sklenjen po prizadevanju Italije. Očividno po zahtevi Mussolinija se v sporazumu izrecno omenja rimski protokoli. Ti protokoli naj bi tvorili verigo, s katero hoče povezati dve diktaturi Evrope v dvornu in desorijentaciji. Nemčija se je odrekla neposredni borbi za priključitev Avstrije k Nemčiji iz istega razloga, iz katerega se je začelo odrekla zasedbi koridorov in Gornje Šleze, je, ko je leta 1934, sklenila sporazum s Poljsko. Avstrijsko-nemški sporazum je samo del splošne ofenzive na Društvo nar-

dov, proti politiki kolektivne varnosti. To ofenzivo podpira in propagira Italija, ki misli, da je sedaj na vrhuncu svoje moči.

London v skrbih

London, 13. julija. r. Angleška diplomacija razvija zadnje dni mrzlično aktivnost v želji, da čimprej razčisti nejasnosti v mednarodnih problemih, ki so na dnevnem redu. Na eni strani ji zadajajo preglednice težave, ki so se pojavile na dardanelški konferenci in ki so dovedle do prekinitve konferenice, na drugi strani pa želi čimprej doseči jasnost glede bodočih odnosov do Nemčije in Italije. V zvezi s tem se spravlja tudi nenadni dopust zunanjega ministra Edena, ki je s svojo zunanjo politiko začel v zagato, iz katere morajo sedaj iskati izhoda.

Glavno težišče polaga angleška diplomacija sedaj na konferenco lokarnskih držav

v Bruslju, ki bo, kakor kaže, odločilne važnosti za nadaljnji razvoj mednarodnih dogodkov v Evropi. Ob sodelovanju Francije si Anglija prizadeva pridobiti za sodelovanje predvsem Italijo, ker upa, da si bo s tem zagotovila tudi sodelovanje Nemčije. Če dovede lokarnska konferenca do zblizanja med velesilami, potem se v Londonu nadejajo, da se bo mednarodni položaj hitro razčistil in da bo prišlo do sklenitve dogovorov, ki bodo za daljšo dobo zagotovili mir v Evropi. V to svrhu je Anglija umaknila svoje brodirje s Sredozemskega morja. Francija pa je v dogovoru z Anglijo podala izjavo, da ne priznava več obveznosti, sklenjenih v dobi sankcij proti Italiji, nanašajočih se na kolektivno akcijo v primeru kakšnega spopada z Italijo v Sredozemskem morju. Ker so s tem izpolnjeni glavni pogoji Italije, upajo tako v Londonu kakor v Parizu, da bo Italija sedaj opustila svoje rezervirano stališče in sodelovala pri reševanju evropskih problemov.

Veliko neznanje v računih angleške diplomacije pa tvori Nemčija. Angleški poslanik v Berlinu sir Erik Phipps, ki se mu di trenutno na dopustu v Londonu, je podal vladi o stališču Nemčije obširno poročilo. Sinoči je bil v posebni avdienci pri kralju, kateremu je obrazložil težkoče, ki ovirajo sodelovanje Nemčije v mednarodni politiki.

V Londonu dvomijo, da bi Nemčija resno mislila na okupacijo Gdanska, ker bi to neizbežno vodilo do preloma s Poljsko. Pač pa zadaje londonskim krogom velike skrbi dejstvo, da se Nemčija neprestano oborožuje, tako da jo je smatrati za najmočnejšo vojaško državo v Evropi. Nemški molk na angleška vprašanja zbujajo dvom v miroljubnost Nemčije, zlasti še, ker Nemčija za enkrat noče nič slišati o sklenitvi zračnega pakta, ki bi omejil oboroževanje v zraku. Vedno bolj tudi prevladuje vtis, da obstajajo med Berlinom in Rimom tajni dogovori političnega in vojaškega značaja. Prav tako domnevajo, da imata Nemčija in Japonska dogovor o medsebojni podpori na škodo Anglije. Vzmemirjenje zbujajo tudi vesti, da namerava Nemčija za primer, da bo Rusiji dovoljen svoboden prehod skozi Dardanele, povikati tonažo svojih podmornic od 45 na 100 odstotkov angleške tonaže. Ljubosumno spremljajo v Londonu tudi širjenje nemškega gospodarstvenega vpliva na Balkanu.

K vsemu temu je prišel sedaj še italijansko - nemški sporazum glede Avstrije. V Londonu prevladuje vtis, da je med Rimom in Berlinom glede Avstrije sklenjen začasni dogovor, da bi mogli Italija in Nemčija v vseh drugih vprašanjih mednarodne politike nastopati solidarno in druga drugo podpirati. V angleških diplomatskih krogih so prepričani, da predstavljajo zadnji dogodki med Rimom in Berlinom še le začetek velikopotezne akcije.

Razne nesreče

Pariz, 13. julija. AA. Iz Sao Paula v Braziliji poročajo, da se je pri večerajšnjih avtomobilskih dirkah dogodila huda nesreča. Ob koncu tekmovalca je bil avtomobil francoske tekmovalke z vsa hitrostjo zaletel v množico. Pet oseb je bilo na mestu mrtvih, 37 oseb pa je hudo ranjenih. Tekmovalka sama je tudi hudo ranjena.

Madrid, 13. julija. AA. Pri Alorgi so se brezovljaki odcepili trije vagoni in iztirili. Zdrslci so po nasipu. Dosedaj so izveliki pet mrtvih in 30 hudo ranjenih potnikov.

Madrid, 13. julija. AA. DNB poroča, da so sinoči štirje neznanec z revolverjskimi strelili ubili nekega policijskega častnika.

Madrid, 13. julija. AA. V zvezi s poskusom napada na delavski dom v Valenciji je bilo do sedaj aretiranih 14 oseb. Med aretiranimi je tudi vodja mladinske organizacije katoliške akcije.

Turnir v Podjebradih

Podjebradi, 13. julija. Kakor v šestem, so bile tudi v večerajšnjem 7. kolu skoraj vse partije prekinjene. Igralo se je le v enem zasedanju in po odmoru niso nadaljevali. Fazekas je podlegel Aljehinu, Zinner pa Flohru. Partije Eliskases-Treybal, Richter-Pterov, Steiner-Menčikova, Thomas-Stahlberg, Foltys-Opočenski, Skalička-Pirc in Frydman-Pelikan so bile prekinjene. Zaradi obilice vseh partij se danes ne bo igralo 8. kolo temveč nedokončane partije.

Stanje po 7. kolu: Aljehin 5 (1), Frydman 4 1/2 (2), Foltys 4 (2), Flohr 3 1/2 (2), Eliskases, Pelikan, Pirc, Steiner 3 (2), Opočenski, Richter, Stahlberg 2 1/2 (2), Menčikova, Skalička 2 (2), Petrov 1 1/2 (3), Zinner 1 1/2 (1), Treybal 1 (2), Fazekas 1 (1), Thomas 1/2 (2).

Borzna poročila

Curij, 13. julija. Beograd 7, Pariz 20.225, London 15.39, New York 306, Bruselj 51.775, Milan 24.125, Madrid 41.90, Amsterdam 208.20, Berlin 123.30, Dunaj 57.85, Praga 12.68, Varšava 58, Bukarešta 250.

Pravo ozadje sporazuma

Bojazen Nemčije pred francosko-ruskim blokom

Rim, 13. julija. r. Rimski listi se obširno bavijo z avstrijsko-nemškim sporazumom in ga predstavljajo kot uspeh italijanske diplomacije, ki brez ozira na levo in desno gradi svojo politiko v Evropi. »Giornale d'Italia«, ki velja za glasilo italijanskega zunanjega ministrstva opozarja v zvezi s sklenitvijo sporazuma med Dunajem in Berlinom tudi na potovanje avstrijskega podkancelarja Barenfelsa v Budimpešto in pravi, da ima to potovanje, ki je ostalo v virtuciu mednarodnih dogodkov skoraj neopazeno, velik pomen. List piše, da so se vodili na tej priliki v Budimpešti važna pogajanja ter kažejo, da se ustvarjaja v Evropi vedno bolj jasno ločena dva bloka držav, kojih interesi so si v popolnem nasprotju in zaradi katerih prav lahko pride do hudih komplikacij. Znano je vzemirjenje Nemčije zaradi francosko-rusko-českoslovaškega prijateljstva, ki se je no sodbi nemškega tiska pretvori-

lo v vojaško zvezo. To dejstvo sili Nemčijo, da se pomiri z Avstrijo in tesneje poveže svojo zunanjo politiko s politiko Italije. To se vidi že potem, da Nemčija noče sodelovati na konferenci lokarnskih držav brez Italije. Francosko-rusko-českoslovaškemu bloku namerava Nemčija zoperstaviti poljsko-nemško-avstrijsko-madžarski blok, ki bi mu bila naklonjena tudi Italija, za čije prijateljstvo se istočasno poteguje i Francija, ki je baš zaradi tega odpovedala sredozemski pakt. Četudi se morda Francija čuti zaenkrat varno v objemu Rusije, vendar ta zveza v danem primeru ne bi imela praktične vrednosti. Francija in Rusija ter Českoslovaška so druga od druge preveč oddaljene in brez neposredne zveze. Sprito tega je naravno, da pripisujejo tudi v francoskih krogih sporazumu med Dunajem in Berlinom pod protektoratom Rima veliko važnost.

„Italijanski maneuver“

Po sodbi angleških krogov je hotela Italija z dunajskim sporazumom olajšati svoj lastni položaj

London, 13. julija. AA. Dasi uradni krogi poudarjajo, da sporazum med Avstrijo in Nemčijo v mnogem razčiščuje položaj, se vendar povsod vprašujejo, če ta pogodba ne pomeni korak naprej v asimilaciji Avstrije od strani Nemčije. Objektivni opazovalci menijo, da je Italija v tem primeru igrala veliko vlogo in da je na ta način hotela zmanjšati mednarodni pritisk na sebe. Ti krogi priznavajo, da se je to Italiji posrečilo. Zahteva Italije, da se mora tudi Nemčija povabiti v Bruselj, pomeni dejansko prvo protiusluso Italije Nemčiji, ker je Nemčija dala Italiji koncesije glede Avstrije. Podčrtava se, da bi edini odgovor na vse to bil sestanek med Anglijo, Francijo in Belgijo. Te tri države naj bi same reševale lokarnski problem. Drugi pa zopet poudarjajo, da bi konferenca samo med temi državami še ojačila zblizanje med Italijo in Nemčijo. »Sunday Times« navdušeno pozdravlja sporazum med Avstrijo in Nemčijo. Diplomatski urednik »Observer« pa piše: Spo-

razum v Londonu ni izval presenečenja. Znano je, da je sporazum med Francijo in Sovjetsko Rusijo in sporazum med Českoslovaško in Sovjetsko Rusijo prisilil Hitlerja na tak korak. Vendar pa je treba priznati, da je ta sporazum maneuver proti temu, da bi Nemčija odgovorila na angleški memorandum. Dasi London pozdravlja vse regionalne sporazume, vendar je treba priznati, da nemška obljuba glede neodvisnosti Avstrije v Londonu ni povzročila velikega olajšanja. Sporazum ni ostanil nevarnosti, ki jih nosi bodočnost. To je mnenje londonskih krogov.

Kaj pravijo Nemci

Berlin, 13. julija. r. Nemški listi z zadovoljstvom beležijo sklenitev sporazuma z Avstrijo in vidijo v tem nov uspeh Hitlerja. Sporazum slavi kot važen prispevek za ohranitev miru v Srednji Evropi. Značilen komentar pa je objavil glavni organ narodno socialistične stranke »Völkischer Be-

Dobri izgledi letošnje letoviške sezone

Slabo vreme je začetek sezone nekoliko zavleklo, zdaj je pa letoviščarjev pri nas že mnogo

Ljubljana, 13. julija. Počitniška sezona se je že začela, zato bi bilo še prezgodaj napovedovati, kakšna bo v epiznem in če bo mnogo boljše od lanske. Vendar kažejo mnogi znaki, da zdaj, da bo letošnja sezona znatno boljše.

Da se je začelo v naših letoviščih in zdraviliščih živahno počitniško življenje, vsekakor ni brez pomena, če pomislimo, da smo imeli samo še nekaj dni tako lepo vreme. Še zaradi slabega vremena so v mnogih naših letoviščih obupavali v začetku sezone in se zdaj je mnogo pesimistov, ki napovedujejo, da bo hladno deževno vreme močno zaustavilo tujski promet pri nas. Toda gostje so že tu; začeli so polniti naša letovišča in v mnogih letoviščih jih je že mnogo več kakor lani osorej. Tako je n. pr. zdaj na Bledu, ki je naše največje turistično obiskano letovišče, povprečno 400 gostov več kakor lani ob tem času. Lani jih je bilo povprečno po 1000, zdaj jih je pa že 1400. Kaže, da bo letošnja sezona dober dotok gostov iz Nemčije in Avstrije. Tudi številni gostov iz Češke, Slovaške bo najbrž letos večji kakor lani.

V splošnem so precej dobri izgledi v vseh naših letoviščih. Da se bo letošnja letoviška življenja posebno razmahnila na Bledu, se kaže dobro tudi v tem, da v »Putnikovic« pisarni na Bledu uradniki komaj zmagujejo delo, čeprav jih je več kakor lani. Veliko zanimanje je tudi za druge naše letoviške kraje. Kaže, da bodo dobro obiskani tudi letoviški kraji, ki so predvsem domena gostov iz južnih pokrajin naše države ter Hrvaške, in sicer Jezersko, Rogaska Slatina, Kranjska gora, Dobrna itd. Značilno je, da so se tudi Dalmatinci začeli zelo zanimati za naša letovišča. Posebno razveseljuje je pa, da stopa na plan tudi Dolenjska. Domi na Polzovem ima letovišče celo iz Zемуна.

Da se je začela že prava letoviška sezona, opazimo v Sloveniji tudi po tem, da se vozi čedalje več avtomobilistov skozi naše kraje v Dalmacijo. Posebno mnogo potuje Čehov v Dalmacijo. Dovolj znatno pa je, če povemo, da se vozijo skoraj vsi k morju proti obmejni Planini, kajti onkraj meje so asfaltna cesta. Tuji so pri nas vedno najbolj razočarani nad našimi cestami, čeprav so bili informirani o njih. Lahko si mislimo, koliko škodujejo tujkemu prometu pri nas slabe ceste. Zato bi bila jadranska, res moderna avtomobilista cesta za Slovenijo neprepovedljiva pomena. Če ne bo kmalu zgrajena, lahko nastane zaradi tega nepopravljiva škoda, če zato, ker se bodo tuji navadili na ceste zunaj naše države. Naše tujke prometne organizacije imajo težko delo zaradi naših slabih cest. Če govorimo o dobrih izgledih letošnje letoviške sezone pri nas, moramo povečati tujski promet pripisati predvsem sadom tujke prometne propagande naših organizacij in nekoliko tudi zasebni propagandi.

pa tudi delnemu izboljšanju s svetovnem gospodarstvu. Prejšnja leta je vladal močan pesimizem, dočim so zdaj ljudje zopet začeli verovati v boljše čase. Samo po sebi se razume, da bi brez uspešne propagande naša letovišča živovarila ter da je tretja prioriteta največji delež uspehov našim tujsko prometnim organizacijam, ki jih združuje Zveza za tujski promet v Sloveniji. Ako se pa oziramo tudi na pomanjkljivosti naše tujke prometne propagande, ne smemo pozabiti, da ne stori dovolj za razmah tujkega prometa pri nas tam, kjer so predvsem poklicani. V naših uradnih tujko prometnih pisarnah v tujih državah bi morali biti najpospešnejši ljudje. Tako bi n. pr. lahko izredno mnogo koristila razvoju tujkega prometa pri nas dobra propagandna služba v Egiptu. Egipčani mnogo potujejo, a so se naše države doslej izogibali, ker je pač niso poznali. V četrtke je nalezljal ravnatelj Zveze za tujski promet v Ljubljani g. Pintar po naključju na skupino potnikov iz Egipta, ki je potovala »skoz« Ljubljano proti Italiji, v Dolomite, na Bavareko, Dunaj, Madžarsko, odkoder krene zopet v našo državo, v Zagreb in pride tudi nazaj grede v Ljubljano. Priradilci teh potovanj — vselej potuje okrog 50 potnikov — privede letos se tri potovanja »skoz« Dalmacijo k nam in prihodnjič bodo obiskali tudi Bled. Zani doselej sploh niso vedeli in jih je šele ravnatelj Pintar opozoril nanj.

Mnogo več učinkovite propagande za tujski promet pri nas bi morali delati tudi med Čehi. Nedavno je izšel v Pragi, iz daj naše oficijelne potovalne pisarne, »Ispis« opremljen priročnik za obiskovalce naše države. Sloveniji posveča precej prostora, več kakor Dalmaciji, vendar ni takšen, kakršnega bi si želeli. Značilno je, da je v njem na prvem mestu Maribor in v njegovemu opisu posvečeno 24 vrst, dočim je Ljubljana z dolenjskimi letovišči vred odpravljena s 14 vrstami. Gorenjski kraji, ki so sicer površno opisani, so pre malo ilustrirani, s samo sliko Bleda, ki tudi ni najboljša. Priznali pa moramo, da dela tudi letos naša Zveza za tujski promet učinkovito propagando doma in v inozemstvu. Tako je n. pr. med drugim izdala zelo praktičen register naših letovišč in zdravilišč v obliki zložljivega prospekta, v češčini, angleščini, francoščini in srbohrvaščini (latinski in italijanski). V tem registru so navedena letovišča po atecednem redu pregledno z vsemi potrebnimi podatki, ki lahko zanimajo tujce. Za pozitivne notranje tujkega prometa priraja Zveza za tujski promet tudi avtomatna potovanja po naši državi. Traja po 14 dni. Potniki si ogledajo na krožni vožnji najlepše pokrajine v južnem delu države. Pozdravljamo to koristno delo z željo, da bi naša naša marljiva Zveza za tujski promet zasluzeno priznanje in podporo na vseh pristojnih mestih.

skladščnega osebja in pa splitska oblastna uprava. Hkratu odreja resolucija, naj nova uprava v smislu sklepov zadnje plenarne seje in sklepov predkonference pripravi nekatere nujne izpremembe in dopolnitve društvenih pravil, o katerih naj nato sklepa prihodnji kongres.

Sledile so volitve novega odbora in je bil med živahnim odobravanjem izvoljen za predsednika inž. Nikola Gjurič, za podpredsednika Aleksander Petrovič, Milenko Vuletič, Rado Luković, za generalnega tajnika Jovo Bakič, za tajnika Milivoj Prica in Vaso Babič, za blagajnika Joža Simonovič,

v revizijski odbor pa Franjo Artič iz Maribora, Trifunović iz Beograda, Kapetanović in Nikolić iz Subotice ter Mihajlović iz Sarajeva. Med navdušenimi ovacijami zborovalcev je bil dosednji predsednik inž. Debeljavič, ki iz zdravstvenih razlogov ne more obdržati svoje funkcije, v priznanje njegovih zaslug za organizacijo izvoljen za častnega člana. Po zaključku zborovanja je predsednik ljubljanske oblasti uprave inž. Roglič povabil udeležence na izlete v najlepše kraje Slovenije. Davi se je odpeljalo na Gorenjsko okrog 500 železničarjev, ki si bodo ogledali Bled in Bohinj.

skali šivfako ahrambe pri posestniku Fr. Pevecu ter mu odnesli rama živla, naker se odli se k trgovki Justini Stunberger, kjer pa so bili prepadeni, tudi v Dornovi so skušali vlomiti pri posestniku Martinu Arnušu, pa so bili istofako prepadeni. Ba je se je klatila po okolihi ciganske družbe, kateri so grozili že na sledu.

Beleznica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 13. julija katoličani: Marija.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Zaprt
Kino Ideal: Bengali
Kino Sloga: G-men
Kino Union: Sramežljivi Casanova
Kino Siska: Mala Dorrit

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Gartner, Moser-Zaloška cesta.

Esperanto je last vseh

Ljubljana, 13. julija. Ko je mladi dr. Zamenhof izdal prvo slovnico esperanta, je bil dobro zavedal, kaj prav za prav hoče. Hotel je odstraniti plemensko mržnjo — jezik, ki ga je nazval mednarodni jezik je zgradil na podlagi mednarodne ideje. Zavedal se je, kako velika je razlika med narodi po veri, po narodnosti, rasi, značaju, miselnosti, usmerjenosti... Hotel je vse to združiti in tako prav lahko razumemo njegove besede.

»Ker svet vse razume ker ve, da je esperanta ideja močno začrtana z gotovo notranjo idejo in da se samo zato mnogo ljudi noče učiti esperanta, zato moram pojasniti, da esperanto pusti človeku vso svobodo. Esperanto ni lastnina nobenega naroda, nobenega sloja, nobene doktrine, je last vsakega in vseh!»

Z esperantom, in esperantsko idejo je poudaril, da smo vsi ljudje enaki, da imamo vsi enake in iste pravice s pravicami enake in iste dolžnosti — vsi smo ljudje z istimi težnjami!

Zato je esperanto danes eno najvažnejših vprašanj, tako kulturno in socialno za katero se zanima ves svet, prav pa bi bilo, da bi se tudi pri nas v Sloveniji temu vprašanju posvetilo malo več pozornosti, da ne bomo zaostali za drugimi kulturnimi narodi.

Esperantsko vprašanje ni časovno vprašanje od danes do jutri, kakor jih imamo nešteto v zgodovini kulturnega razvoja, temveč je eno najaktualnejših vprašanj za zблиžanje in bratsko sodelovanje med narodi!

In prav to je hotel dr. Zamenhof s svojim esperantom.

SOKOL

Telovadni nastop viškega Sokola

Telovadni nastop viškega Sokola določen za večerjajno nedeljo, je preprečilo deževje, ki je bilo zlasti močno okrog 10. Za naš nastop je vladalo največje zanimanje, kar je zlasti pokazalo popoldansko telefonsko povpraševanje iz Ljubljane in njene okolice. Žal, je morala uprava s težkim srcem javiti bratom in sestram, da je nastop zaradi deževja nemogoč. Ker so prireditelji upali, da se bo vreme dopoldne kolikor toliko ustalilo, so bile dopoldne v dvorani Sokolskega doma skušnje, ki so potekle gladko in ob veliki udeležbi gledalcev. Ko je posijalo opoldne sonce, je ozivilo telovadišče, opravljene so bile še zadnje priprave in prireditelji so trdno upali, da bo popoldne nastop mogoč. Toda varali so se. Vreme jim ni bilo naklonjeno in tako je moral viški Sokol pravič, odkar obstoja, svoj nastop odpovedati.

Kljub slabemu vremenu pa je prišlo na Viš dokaj prijateljev Sokola, ki se niso strašili vremena. Za župno upravo je prišel polkovnik br. Bakič, župni podnačelnik br. Stane Trček, konjenika Sokola Ljubljana III in v Viča, bratje iz Ljubljanskega Sokola, Brezovice, Mengša, zastopniki vojnih dobrovoljcev itd. Toda prišli so zaman, kajti uprava je med tem že sklenila, da se nastop preloži na nedeljo 19. t. m. Mladina in odrasli so odšli v Sokolski dom, kjer so junaki zapeli »Pesem sokolskih legij«, naker je bil razhod. Sokolsko članstvo in celotno občinstvo bratsko vabimo, da se udeležijo nastopa viškega Sokola v nedeljo 19. t. m. v upanju, da nam bo vreme bolj naklonjeno.

Z Zidanega mosta

— Gradnja škarpe ob Savinji. Pred kratkim so pričeli graditi škarpo ob Savinji poleg narodne šole. Sola in dvorišče sta na dovoljenem terenu. Zato je bila nevarnost, da se bo svet polagoma pogrezal v Savinjo. Krajevni šolski odbor je proučil to vprašanje ter zainteresiral merodajne faktorje, ki so odobrili gradnjo škarpe. Delo je prevzela neka domača stavbna tvrdka iz Sevnice, ki je zaposlila samo lokalne delavce.

Radionrogram

Četrtek, 16. julija
12: Vojake godbe (plošče) — 12:45: Poročila, vreme. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah). — 14: Vreme, borza. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura: O šipkarstvu (g. Radič) iz Ljubljane. — 19:50: Vaša Prihoda, slavni virtuozi (plošče). — 20:10: Slovenska za Slovenec (g. dr. Rudolf Kolarič). — 20:30: Prenska simfonijska koncerta iz Dobrne. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:20: Ruski eseketi.

MED SOSEDAMI

— To je pa res škandal, gospa ravnateljica nas povabi na pojedino in pogrne mizo z raztrganim prirom.

— Da, a najlepše pri tem je, da si ga je izposodila pri nas.

„Firšta“ se niso bali

Neumen si, če ne kraješ, so mu rekli, pa je ukradel

Ljubljana, 13. julija.

Tam na »grecu« se je zgodilo, kjer se gode zadnje leta prav čudne stvari. Drznici, ki »svercajo«, da se kar kadi, previdnejši pa si pomagajo drugače. Kriza je, mladi ljudje nimajo dela, ne denarja, zato ni čuda, da poskušajo na vse načine priti do denarja ter pridejo zaradi tega navzkriž s paragrafi.

KER »FIRŠT« NI NAS DRŽAVLJAN ...

Trije mladi fantje iz logaškega okraja so sedeli pred sodnikom zaradi kraje v lesu. Delavec Lojze je prišel iz preiskovalnega zapora, Karel in Josip sta bila na prostem. Lojzu in Karlu je obtožnica očitala, da sta posekala na državni meji v Hrušici tuje hoje. Josip je pa prodal nekaj smotrov tujega lesa.

Bledi Lojze je zavrnil krivdo na nekoga Čuka, ki ga doslej roka pravice ni mogla zagrabiti. Sodnik je rekel, da bo tudi zanj prišel še sodni dan. Lojze in Karel sta se dala pregovoriti od Čuka. Vsi trije so šli »na grencu« ter posekali nekaj hoj. Lojze pravi, da je bil prepričan, da so bile hoje »firštove« in ker je »firšt« tuj državljani, je mislil, da ne bo kaznovan. Knez Windischgrätz ima gozd ob meji, toda poleg knezovega gozda je tudi gozd zdravnik dr. Gostiše. Nereča je hotela, da so bile posekane hoje last dr. Gostiše in ne knezove. Zdravnik so se fantje bolj bali kakor »firšt«, ki je tujec, zaradi tega niso niti prodali hoj, ko so zvedeli, da so zdravnike.

NI BILO TAKO, KAKOR PRAVI LOJZE,

je trdil Karel. Šel je v gozd po hoje, ker mu je Lojze rekel, da je hoje kupil, po sekanju, ko so se vračali domov, mu je pa Lojze povedal, da so posekali zdravniške hoje. Zaradi tega se je Karel zelo

Zborovanje stavbnega delavstva

Ljubljana, 13. julija. Včeraj sta bili v Delavski zbornici dve zborovanji stavbnega delavstva. Zborovali so kamnoseki posebej in skupno delavci drugih stavbnih panog. Kamnoseki so razpravljali o novem projektu tarifne pogodbe, ki jo bodo te dni predložili podjetjem. Upajo, da bodo s svojimi zahtevami prodrli. Izvolili so tudi svojo komisijo, ki ima zastopnike v vseh podjetjih.

Večje zborovanje je bilo v veliki dvorani Delavske zbornice. Predsedoval je predsednik Strojarske komisije Leskovšek, ki je podal tudi poročilo o splošnem položaju delavstva stavbne stroke. Zdaj so razmere v stavbnih stroki kolikor toliko konsolidirane in delavstva se bo lahko začelo pripravljati na sestavo projekta kolektivne pogodbe. Stavke je izvajalo povsod vsaj z delnim uspehom. Nekoliko slabši položaj je v Prekmurju. V Murski Soboti je stavbno delavstvo stavkalo najpозnejše, a je tudi pred tednom začelo delati, vendar brez posebnih jamatev, da se bodo podjetja držala sporazuma. Delavstvo v Prekmurju je sploh v najslabšem položaju, saj prejema zidari po 24 do 28 Din place na dan, težaki pa po 14 do 16 Din. Podjetniki so obljubili povišanje, če se delavstvo vrne na delo, 2 do 3 Din na dan.

Na zborovanju so tudi razpravljali o pravilniku organizacije, ki je bil sprejet letos na kongresu organizacije stavbnega delavstva. Nadalje so sklenili, da začno izdelovati projekt kolektivne pogodbe, ki bo izdelana po vzoru zagrebške. Prejšnja kolektivna pogodba stavbnega delavstva je bila zelo pomanjkljiva, zlasti ker ni obsegala vseh stavbnih panog. Sporazum, ki je bil sklenjen med stavko in delavstvom in podjetniki, ostane v veljavi do 1. januarja, dočim bi tedaj morala stopiti v veljavo nova kolektivna pogodba. Prelekt bo izdelan že prihodnji mesec ter bodo imeli podjetniki in delavstvo dovolj časa razpravljati in sklepati o njem.

Turistično sportna loterija na MT

Maribor, 12. julija.

Tukajšnja podružnica Jugoslovanskega Touring kluba priredi v okviru letošnjega Mariborskega tedna turistično-sportno loterijo, ki bo posebná priljubljenost tujakom prometne razstave. Po loterijskem načrtu sodeluje vsaka srečka v vseh treh zbiranjih, če že ni izžrebana 10. maja. Najzanimivejši bo žrebanje 10. avgusta, t. j. ob zaključku jubilejnega »V. Mariborskega tedna«. Tretje in zadnje žrebanje pa bo nepreklicno 18. oktobra. Turistično-sportna loterija nudi 10.000 kranjskih dobrot. Glavni dobiček je brezplačno potovanje po Sredozemskem morju z luksuznim parnikom »Kraljica Marija« ali »Princesa Olga«. Nadaljnji dobiki so: 2 brezplačni potovanja do Aten in nazaj, eno brezplačno potovanje po Donavi z luksuznim parnikom Rečne plovidbe ob Beogradu do Dunaja in nazaj, 3 brezplačna potovanja po morju od Šuška do Kotora in nazaj, brezplačno potovanje z luksuznim parnikom Rečne plovidbe ob Beogradu do Grivice z enodnevno bivanjem v Bili Herkulane (Rumunija), 4 brezplačna potovanja na 10-dnevno bivanje v Dubrovniku, na Rahu, Plitvičkih jezerih ali na Bledu, 10 brezplačnih potovanj z trodnevno bivanjem v Zagrebu, Beogradu, Ljubljani, Splitu ali Sarajevu,

Svoje posebne resolucije so predložili odseki strojne službe, poslovdni, prometnih uradnikov in prometnikov, nameščencev administrativne, računske in ekonomske stroke, dnevnikačarjev, rečnih brodarjev in delavcev brodarških delavnic, banovinskih železničarjev s proge Ušora — Pribinč, postojnega osebja, delavcev, tehničnega in progovnega osebja, uslužbenec oddelka za gradbo železnic, vlakovnega osebja in revizorjev,

Železničarski kongres zaključen

Predlogi za izboljšanje gmotnega položaja železničarjev — Novi predsednik UJNZB je inž. Nikola Grujič

Ljubljana, 13. julija.

Kongres Udruženja jugoslovanskih železničarjev in brodarjev je bil z večerjajnim velikim zborom v dvorani na Taboru zaključen. V soboto se je vrnila delegatska konferenca, ki je trajala pozno v noč, pozneje pa so se zbrali železničarji k skupni večerji v restavraciji Zvezde. Med sodelovanjem železničarske godbe »Sloga« in pevskega zbora je minil večer v prijetnem razpoloženju. Včeraj je nagajal dež, vendar se je izpred kolodvora razvil po mestu lep spreved z zastavami in godbama Sloga ter Smederevo. Povorka je krenila pred magistrat, kjer so člani centralne uprave položili pred spomenik kralja Petra I. Osvoboditelja lovorov venec s trobojnic, a godba »Sloga« je zaigral državno himno.

Glavno zborovanje je otvoril ob 10. v nabito polni dvorani Tabora domačin, predsednik oblastnega odbora UJNZB Ljubljana inž. Roglič, ki je posebej pozdravil častne goste, zastopnika prometnega ministra železniškega direktorja dr. Faturja, zastopnika bana svetnika dr. Ogrina, predstavnike drugih oblasti in zastopnike tovariških organizacij. Svoj pozdrav je končal z željo, da bi kongres plodonosno zaključil svoje delo in da bi bili čim prej vidni uspehi teškega dela, ki ga opravlja ta udruženje in centralna uprava.

Zborovanju je prisostvovalo 99 delegatov ki so predstavljali 85.000 članov. Zbor je počastil spomin blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Godba »Sloga« je zaigrala državno himno, naker je skupščina priredila živahno ovacijo. Nj. Vel. kralju Petru II. in visokemu kraljevskemu domu. Brzojavno so zborovalci pozdravili kraljeve namestnike predsednika vlade, prometnega ministra, pomočnika ministra inž. Senjanovića, generalnega direktorja državnih železnic, tehničnega pomočnika generalnega direktorja Ogrusa, direktorja pomorske direkcije v Splitu, direktorja rečne plovidbe, ljubljanskega župana, predsednika Lige slovenskih železničarjev inž. Djurića in predsednika hrških stanovalskih organizacij v Varšavi, Pragi in Sofiji. Na to so bile predlane brzojave in pismene čestitke kongresu in je bilo zlasti z navdušenjem sprejeto pismo bratov Bolgarov, ter brzojavni pozdrav narodnega poslanca z. Pleskovića iz Trbovelj.

Predsednik nadzornega odbora Stepanović je kratko poročal, da je revizija našla vse knjige v najlepšem redu. Razrešnica upravi je bila sprejeta soglasno. Ker je kongres opravil vse ogromno delo do področnosti na številnih konferencah in sejah posameznih oddelkov, je bila večerjajna skupščina v glavnem bolj formalnega zna-

DNEVNE VESTI

— **Jugoslovenska častna doktorja Heidelberg.** Ške univerze. Univerza v Heidelbergu je proslavila nedavno 550letnico ustanovitve in ob tej priliki je izvolila več častnih doktorjev. Med njimi sta tudi dva Jugoslavena in sicer bivši minister in senator dr. Oton Frančič ter pastor protestantske cerkve v obličinu v Celju Gerhart May.

— **7221 študentov na beograjski univerzi.** V loškem letu 1935/36 je bilo na beograjski univerzi vpisanih 7221 študentov od teh 1398 eluštateljic. Na Juristični fakulteti sta bila 3402 na (sluštateljice 414), na filozofski 1040 (sluštateljice 557), na tehniški 1068 (sluštateljice 82), na medicinski 574 (sluštateljice 168), na poljedelski 760 (sluštateljice 56), na bogoslovni 277. Diplomiralo je 793 študentov, od teh 223 sluštateljice. Beograjska univerza ima tudi mnogo inozemskih študentov. Na medicinski fakulteti je študiralo 1413 Bolgarov, 8 Poljakov, 4 Čehoslovakov in pa po 2 Grka, Albance, Madžare, Rumuna in Nemce.

— **Nova uprava JUU sekcije za dravsko banovino.** Zborovanje učiteljev dravske banovine je bilo v soboto zaključeno. Izvoljena je bila nova uprava JUU sekcije za dravsko banovino. V upravnem odboru so: Ivan Dimnik Miloš Verk, Frančiška Zavrhan, Metod Kumelj, Mirko Šubelj, Rudolf Gallo, Lovro Korenčan, Frančiška Wudler in Ernest Vranc; namestniki: Drago Supančič, Simon Petrovič, Stefan Trobiš, Josefina Mihelič in Marija Malenšek. Nadzorni odbor: Ljudevit Ivanjšič, Ivan Vomer, Franjo Hajnšek, Josko Serajin in Josip Bučar; namestniki: Marija Cernovšek, Josip Napokaj in Ana Gradišar, strokovni odbor: Ivan Ostanek, Vinko Gregorič, Josip Ambrožič, Stana Kante, Mira Engelman, Albert Širok, Ivan Michler, Andrej Sežun in Zmago Brgant; namestniki: Olga Knez, Anica Likozar, Ferdo Kokoli, Ciril Petrovec in Ivana Premelj; v finančni odbor Ana Levec, Ivan Kočjančič in Oton Oman, namestnik: Miroslav Zor in Karel Puhar; člani glavnega odbora: Jože Zupančič, Metod Kumelj in Franc Roš; namestniki: Dušan Bečan, Drago Supančič in Janko Poganičnik.

KINO SLOGA, tel. 27-30

Ob 19.15 in 21.15 uri!

G — men

»DZIMEN«

Največja filmska senzacija poletne sezone! Tako napetih prizorov ni bilo še doslej v nobenem filmu!

Ogromen uspeh tudi v Ljubljani!

— **Država in izterjevanje trosarine.** Po zakonu o neposrednih davkih ima država v izterjevanju zaostale zemljarine in zgradarine prvenstveno pravico pred drugimi upniki, če zaostanek ni starejši od treh let. Na vprašanje ali ima država ta privilegij glede izterjevanja plačilne takse in zaostale trosarine je pa kassacijsko sodišče v konkretnem primeru odločilo, da ima država prvenstveno pravico do izterjevanja tolične takse, docim glede trosarine nima te pravice, ker trosarina ni taksa, temveč vrsta posrednega davka. Nobena zakonska določba pa ne daje lu državi prvenstvene pravice, kakor je to z davki in taksumi.

— **Jugoslavija ustanovi v CSR informacijsko prometno pisarno.** Letos je bila sklenjena med Jugoslavijo in Češkoslovaško pogodba o jedrskih železniških in tranzitnih tarifah. Namen pogodbe je bil usklajevati češkoslovaški izvoz in uvoz ter tranzit po Sredozemskem morju skozi naša pristanišča. Pogodba pa ni dosegla zaželenega uspeha, kajti naše železnice niso napravile na Češkoslovaškem polletne propagande in tako češkoslovaški uvozniki in izvozniki o njenih koristih niso bili poučeni. Zato hoče zdaj naša vlada ustanoviti na Češkoslovaškem informacijsko pisarno za jedrnska pristanišča. Take pisarne že imajo na Češkoslovaškem italijanske, madžarske in avstrijske železnice.

— **Prvi jugoslovensko-češkoslovaški zgodovinski film.** Naše oblasti so dovolile snemanje prvega jugoslovensko-češkoslovaškega filma »Pod okupacijo«. Dovoljenje je izdala nekim češkim filmskim podjetjem. Vsebina filma je zajeta iz svetovne vojne in prikazuje borbo našega naroda do osvoboditve in zedinjenju ter borbo Čehoslovakov za samostojno državo. Tendence filma je prikazati trpljenje Jugoslovancev pod bivšo avstro-ogrsko monarhijo. Mlada pokolenja naj bi ta film opozarjal na borbo in požrtvovalnost prednikov ter jim kazal, kako živi narod pod tujim jarmom.

BEVC JOŠKO, dentist

(ZOBNI ATELJE — ORDINACIJA)

Ljubljana — Gospodarska c. 4/I.
v hiši kjer je apoteka Kuralt, zopet osebno redno sprejema od 9. do pol 1. ure in od 2. do pol 6. ure. Na željo tudi izven navedenih ur. Zgod. 32-06. — Z ozirom na splošni težki denarni položaj vsakemu dopustne cene.

— **Trije »Putnikovic izleti po Jugoslaviji.** Poročali smo že, da priredi zveza za turistični promet v Sloveniji v letošnji sezoni z udobnim izletniškim avtobusom tri 14 dnevne izlete, v Južno Srbijo, v najlepše in najzanimivejše kraje naše države ter na naš Jadranski. Prvo potovanje se je pričelo že 7. t. m., drugo bo 11. avgusta, tretje pa 8. septembra. Izletniki potujejo in si ogledajo gradove, kmečke naselbine, srbske narodne običaje, starosrbske samostane in cerkve, zgodovinske ruševine in znamenitosti, dalje Ohridsko in Skadarsko jezero, morská kopališča in letovišča, orientalske zanimivosti ter prirodne krasote. Cena vožnje je 2.985 Din za osebo. V tej vožnji je vračunana povratna vožnja, prenočišča, hoteli, vsa oskrba, ki se prične s kosilom prvega in se konča s kosilom štirinajetega dne stroški prenosa prtljage od avtobusa do hotelske sobe in obratno, izleti po programu, ogled mest in znamenitosti napitnine, takse, postrežba in vodstvo. Prijave sprejema »Putnik« v vseh mestih. Pričetek vožnje je vsakokrat iz Ljubljane.

— **Prof. Aleksaj Jelačić na Češkoslovaškem.** V Bratislavo je prišel te dni znani učenjak in vseučiliški profesor dr. Aleksaj Jelačić, ki pripravlja za tisk veliko delo »Slovenska Češkoslovaška«. Zdi, da potuje po Slo. Kem, Moravskem in Šleziji, da zbere še nekaj podatkov za svojo knjigo.

— **Krjavljiva kaža na Obolnem** je do pravičja javnosti zaprla.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Zagrebu, in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu in Skoplju 35, v Sarajevu 30, v Splitu 28, v Zagrebu 24, v Ljubljani in Mariboru 19. Davi je kazal termometer v Ljubljani 762,9, temperatura je znašala 10,6.

— **Afera bivšega ekonoma duševne bolnice v Kovinu.** Oblasti so prišle na sled poverbam v duševni bolnici v Kovinu v Banatu. Že prej se je govorilo, da ima ekonom Božidar Sever na vesti mnogo grehov. Ko je bil pa Sever premišljen, so se ljudem še bolj razvežali jeziki. Sever je živel zelo razkošno. Z bolniškim avtomobilom je prijel izlete v veseli družbi. Potoval je v Egipt ter po Jadranskem in Sredozemskem morju. Kadar je bil v Beogradu, je denar kar razmetaval. Vse to je dalo ljudem dovolj povoda, da so začeli govoriti o poverbah. Oblasti so odredile preiskavo, ki je dognala, da te govorice niso bile prazne. Duševno bolni so v bolnici gladovili, ekonom Sever je pa na njihov račun dobro živel. Zaenkrat še ni znano, koliko državne denarja je zapravil, jasno je pa, da trpi država občutno škodo, saj je Sever poverjal državi denar celih 5 let. Nekemu bivšemu šefu kabineta v ministruvstvu je pokolnil 30.000 Din vredno pohištvo, pa tudi drugim je dajal bogata darila.

Pri obolenju želodca in čreves pri zločlnih kamnih, boleznih preosnov, jeter, ledvic in mehurja se je

Rogaška slatina

vedno sijajno obnesla.

— **Zopet prometna nesreča.** Na železniški progi Zagreb-Podused pri Vrapču se je pripetila v soboto ponoči težka nesreča. Hlapec Alojzij Horvat iz Krškega se je vrátil iz Zagreba v Bregane pri Somboru z dvoprežnim vozom. Pri Vrapču popravljajo zatvornico, ki ni bila spuščena. Horvat ni opazil signala in je pognal konja čez progo. V istem hipu je na privozni tovorni vlak iz Zagreba proli Zidanemu mostu in lokomotiva je pograbilna konje ter jih vlekla dobrih 30 m naprej, potem jih je pa pahnula v jarek. En konj je obtežal mrtov, drugi je bil pa samo lažje ranjen. Po čudnem naključju je odtelal Horvat daleč od proge na travnik, toda zadobil je samonekaj lažjih poškodb.

— **Ze 13 žrtve Save pri Zagrebu.** Kopalna sezona se je komaj dobro začela in že je zahtevala Sava pri Zagrebu 13 žrtve. Nekaterih utopljencev še niso našli. Utolili so večinoma kopalci, ki so se kopali izven kopališča. V soboto zvečer je Sava naplavila pri Zagrebu truplo delavca Dane Špešića, ki je utonil v petek. Nekaj dni prej je pa utonil mehanik Rajko Kanjuh.

Iz Ljubljane

— **Ij Opoldanski počitek.** Iz urgovskih krogov smo prejeli: Trgovci, katerim ne ustreza odpiranje trgovin ob 15 in jih odpirajo kakor prej ob 14, so bili v soboto počaščeni s sledečim dopisom: Ker se ne držite pravil o opoldanskem počitku za časa poletne dobe, bomo znali tudi mi trgovski sodržniki ceniti Vašo trditev. Vsa akcija bi se morala pričeti legalnim potom, ne tako, kakor se je začela. Sedaj je stvar menda ministrstva, da to uredi ali pa tudi ne. Dokler ni zakona, ki bi to izrecno zapovedal, je pa stvar trgovcev da to urede kakor to odgovarja interesom trgovstva. Toda nisem poklican soditi v imenu vseh. Da pa ta dopis ne bo ostal brez uspeha, bom za svojo osebo izvajal konsekvence in se danes priglasil izstop iz društva, katerega člani so tako konsekventni nastavljeni.

KINO UNION, tel. 22-21

Danes ob 19.15 in 21.15 uri

Paul Kemp

SRAMEŽLJIVI CASANOVA

Bombe smeja! O tej burki govori danes vsa Ljubljana!

— **Razvaline pri gradskem mostu so podrli.** Znamenite razvaline, razpokani obrežni zid, ki je stal kakor znamenitost na ogled nekaj mesecev, so zdaj podrli. Spodnje zidovje, ki se je samo sesedlo in ni razpokalo, bo menda služilo svojemu namenu delj časa, zlasti še, ker se zdaj več ne seseda in ker je dobro utrjeno ob temeljih.

— **Akelski akademski odbor za mirovni kongres v Ženevi sporoča:** Za soboto na povedani sestanek delegatov mladinskih organizacij se to vrši danes ob pol 8. zvečer na univerzi. Prosimo polnočestvne udeležbe.

— **Nove oficirske legitimacije naj dvignejo v sredo 15. t. m. od 16.—18. ure** pri poveljstvu ljubljanskega vojnega okrožja na Maistrovi cesti v sobi št. 29 v Ljubljani bivačji rezervni častniki z začetno črko M in N.

— **Štrela udarila v kozolet.** Med včerajšnjo nevihto je udarila strela v kozolet posestnika in gostilničarja Antona Poganička v Zg. Šiški ki je bil mahoma v plamenih. Gasilci so del kozoleta rešili. Zgoreli so trije »štantci«, katerih je bila naložena deljla. Poganič ima okrog 6000 Din škoda.

— **Žrtve prometne nesreče.** Tramvajski voz je pred dnevi podrl na Tržaški cesti 38letnega Janeza Bučarja, zaposlenega pri podjetniku Jakobu Oblaku na Tržaški cesti 15. Pri padcu si je Bučar zlomil hrbtenico ter je dobil še druge poškodbe. Nesrečnika so takoj prepeljali v bolnico, kjer pa je pognal podlegel poškodbam.

— **Smrt na ulici.** Janez Skrijanc, 40 let star drvar iz Škofje Loke, se je davi odpejal v Ljubljano, da bi se dal zdraviti preiskati, zaradi bolezni na sreč. Malo pred 10. je Skrijanc stopal po Františkanki ulici, kjer se je pa pri poslopu Hipotekarné banke nenadoma zgrudil. Zadel ga je srčna kap in je nevarno obtežal na mestu mrtov. K njemu so takoj prišli ljudje, a je bila vsaka pomoč zaman. Stražnik je obvestil mestni pogrebni zavod in je policijski zdravnik odredil da so truplo odpeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

— **Ij Francoski narodni praznik.** Konzul Francije sporoča, da bo o priliki narodnega praznika francoske republike v torek 14. julija od 11. do 12. ure recepcija na konzulatu.

— **Ij Ljubljana — Sušak redna avtobusna zveza.** Odhod iz Ljubljane vsak dan ob 6.25 izpred hotela Miklić.

— **Ij Avtoizlet 12. do 20. t. m. na Grosz-glockner.** 25. do 30. t. m. Dolomiti in Milano, 3. do 7. avgusta na Dunaj. Informacije in prijave: Izletna pisarna Okorn, hotel Slon Ljubljana.

Iz Maribora

— **Mariborska identifikacija.** Mariborski policiji se je posrečilo, da je ugotovila morila nedavno umorjenega finančnega preglednika Ivana Strajnskega v Mejni ulici. Sta to 25letni brezposelni delavci Anton S. s Pobrežja in njegov prav toliko stari pajdaš Konrad K. iz bližine Mejne ulice, ki je dobro poznal razmere pri Strajnskih in ki je osumljen, da je skoval peklenški načrt zoper nedolžno žrtev. Oba sta takoj po umoru neznanom pobegnita in so ju baje videli v bližini meje ter ni izključeno, da sta pobegnili v Avstrijo.

— **Velika racija po Mariboru in periferiji.** Ves policijski aparat se je v soboto zvečer udeležil velike racije po mestu in okolici. Polovili so več tennih elementov, potepuhov in tatov, vendar morilec Strajnska ni bilo med njimi.

— **Zaradi tihotapstva** je včeraj policija aretirala znanega Jakoba S., ki je imel že zaradi »švercanja« večkrat posla z oblastmi. Vneta tihotapka je tudi njegova žena, ki rada prodaja tihotapsko robo na trgu med zelenjavo.

— **Ogenj v Zelenkovi tovarni.** V noči na soboto so bili mariborski gasilci alarmirani, da gori v tekstilni tovarni Zelenko, na Tržaški cesti. Pri nekem stroju so se vnele osi in iskra je padla v bombažne odpadke. Ogenj je v hipu objel vse prostor in grozila je velika požarna katastrofa. Požar so delavci pravočasno opazili in ogenj pogasili, tako da gasilec ni bilo treba stopiti v akcijo. S strojev so morali strgati vse blago, da so škodo zmanjšali. Kljub temu pa znaša ta preko 5000 dinarjev, ki pa je kriva za zavarovalnico.

— **Ker je prodajal kroglice sumljivega izvora,** je bil ovađen policiji neki Miro S. Uvedena je preiskava.

— **Podlo maševanje.** Včeraj na brvi preko Drave povozil neki kolesar predliko Roza Babulčev in jo težko poškodoval. Babulčeva je izjavila, da je kolesar povzročil dejanje iz maševanja.

— **Skupinska potovanja na olimpijado v Berlin.** Kakor nam poročajo iz Beograda, so potovanja s posebnimi vlaki na olimpijado v Berlin odpovedana. Ker pa je mnogo interesentov, ki bi se radi udeležili mednarodnih sportnih prireditev v Berlinu, bo organiziral Putnik skupinska potovanja, z odhodom iz Beograda in Zagreba. Prva skupina odide iz Zagreba 31. julija, druga pa 8. avgusta ter prispeta v Berlin 1. odnosno 9. avgusta. Povratek iz Berlina je za prvo skupino 8. avgusta, za drugo pa 16. avgusta. V domovino dospeta 10. oz. 18. avgusta. Za skupinska potovanja v Berlin so določene pavšalne cene, in sicer 1.825 Din za osebo, ki odhajajo iz Zagreba, V tej ceni je zaračunana povratna vožnja Zagreb-Berlin 3. razred, prinošča in zajtrk (ne celotna prehrana, kakor je bilo prvotno objavljeno). Prijave sprejema Putnik, Maribor, Celje in Rogaska Slatina do vključno 10. t. m. Natančnejše informacije istotam.

— **Gasilsko slavlje v Mariboru.** V dnevi 1. in 2. avgusta bo v Mariboru veliko gasilsko slavlje. Mariborska gasilska četa proslavi 60letnico svojega obstoja. Za proslavo se je nabavila novi, najmodernejši reševalni avto, pripravila pa tudi skupno z Mariborskim tednom razne razstave. Zanimiva

bo kulturno-gasilska razstava, ki bo prikazovala razvoj gasilstva na bivšem spodnjem Stajerskem. V zadnjih 80 letih. Poučna bo za vse gasilce in za vsakega, ki se za stvar zanima, razstava potrebačin proti napadom iz zraka. Ena najlepših razstav Mariborskega tedna, ki so v zvezi z gasilsko proslavo bo razstava aeroplanov in sicer motornih in brezmotornih. Razstava modernih gasilskih potrebešin bo zanimala vse gasilce in prijatelje gasilstva. Udeleženci proslave imajo z železniško karto št. »K 13« polovično vožnjo in s posebnim slavnostnim znakom prost vstop k vsem razstavam in prireditvam Mariborskega tedna v dneh od 1. do 3. avgusta.

— **Vstopnice za olimpijado v Berlinu.** Od olimpijskega odbora v Berlinu je prejel Putnik naknadno še manjšo količino olimpijskih vstopnic in sicer za sledeče prireditve: otvoritvena in zaključna svečanost, lahka atletika, nogomet, plavanje, boks in rokoborba. Radi docela izpranih kvot vlada za te vstopnice med interesi veliko zanimanje ter pozivamo reflektante da vstopnice nemudoma naroče pri Putniku, Maribor, Aleksandrova 35, tel. 21-22.

Iz Kamnika

— **Iznajdljivi eksekutor.** V današnjih časih je pač marsikomu težko kriti prvega v mesecu vse obveznosti. Običaj je, da človek potem s težkim srcem pričakuje, kdaj bo dobil pismeni opomin z vljudno prošnjo, da dolžni znesek čim prej poravnata. Toda kakor je v Kamniku že navada, da se mora zgoditi vedno nekaj posebnega, tako smo tudi v tem pogledu doživeli pred dnevi prav svojevrsten način izterjevanja. Neki čevljarški mojster je svojega dolžnika povabil v stransko ulico, češ, da mu med štirimi očmi mora nekaj važnega sporočiti. Nič hudega sluteč, je povabljeni odšel z njim, sredi ulice pa je nenkrat začutil, da je ostal brez očal in klohuba. Ker brez očal ne vidi niti pod daleč, se seveda ni mogel braniti, slišal je le strogi glas mojstra, ki mu je pripovedoval o nekih številkah. — Z zadevo je imela opravka tudi policija, stvar se je kmalu izvedela po mestu in mnogo je bilo smeha na ta račun. Ne vemo pa, če se smemo takim eksekucijam smejati, kajti če bi vsi upniki naenkrat sredi ulice pričeli svojim dolžnikom jemati vse, kar se da zarubiti, bi morda marsikateri »purgar« teklen domov brez hlač.

Iz Kranja

— **Sestanek mizarjev.** Na Vidov dan dopoldne so se pri Peterlinu zbrali mizarji iz Kranja in okolice na sestanek, na katerem so obravnavali stanoske zadeve. Pretreli so predvsem važno vprašanje šušmarstva. Šušmarji in požeški obrtniki sploh obrtništvu namerejo strašno škodujejo, ker računajo svoje izdelke globoko pod normalno ceno in s tem ubijajo vsako realno delo. Delati po nizki ceni je šušmarjem zelo lahko, saj nimajo okoro nobene režije, davkov pa sploh ne plačujejo. To ni več konkurenca, ampak zelo umazano, nelojalno in zadržito poslovanje. Zato so na sestanku zbrani mizarji sklenili, prvič, da bodo čimprej ekikalili širši sestanek, na katerem bodo določili najnižje cene obrtnih izdelkov obvezne za vse člane združenja, drugič pa, da bodo proti šušmarjem začeli najhujši boj vse do kočne zmage osnovnih pravice legalnega obrtništva.

— **Gimnazijske novice.** Trije dijaki z gimnazije odidejo za 1. mesec na brezplačno letovanje na Češko kjer bodo nastanjeni v raznih dijaških taboriščih, tako da si bodo lahko ogledali vso državo. To ugodnost nudi dijakom češki Sokol. Soška poloklinika pošlje tri dijake na letovanje na Rakovnik. Prof. Marčun je dobil štipendijo za 2 meseca bivanja v Češkoslovaški. Prvi gimnazijski razred bo imel jeseni 4 oddelke (doslej tri). Sprejemni izpit je napravilo 180 dečkov in deklet, nekaj jih ostane iz preteklega leta, a tako da bo prvi razred skupaj štel nad 200 učencev in učenk. Računa se, da bo v bodočem letu gimnazija imela približno 760 učencev in učenk, to

se pravi, kakih 130 več, kot letos (670). Za vso to množico mladine bo potrebno 18 oddelkov pa tudi kake štiri nove učne moči, kot kaže. Soško vprašanje Kranja in okolice se bo s tem še bolj kompliciralo. — Žilve pa ni od nikoder.

— **Staršem obrtnih vajencev.** Dosedaj se je dogajalo, da je večina mojstrov zaposlevala čim več vajencev, pa tem manj pomočnikov. Za mojstre je bilo to dobro, za pomočnike pa slabo. Sedaj pa je izšla v »Službenih Novinah« uredba o sorazmernju učencev in pomočnikov v trgovini in obrti. Ta uredba, ki je stopila v veljavo 1. 6. določa, da sme imeti obrtnik ali trgovec do 2 pomočnika 1 vajenca, z dvema pomočnikoma 2 vajenca, pri 3 pomočnikih 3 vajence, nad 10 pomočnikov pa 4 vajence. Več kot 4 vajence pa podjetje sploh ne sme imeti. S tem se bo vsaj zaustavilo dosedanje visoko število nezaposlenih pomočnikov. To uredba je sprejela na občem zboru splošni mladski zbor izobrazbe obrtnikov in jo sprejelo v toliko, da je najvišje možno število vajencev 3. Zato vanjenci, ki presegajo določeno omejeno število, ne bodo pripuščeni k pomočniškim izpitom.

Iz Celja

— **Napad s kolom.** V sredo okrog 21. sta Ignac Berghaus in njegova žena na občinski poti v Cerovecu pri Rogasški Slatini napadla 43letnega dinarja Vinka Canka iz Cerovca s kolom ter ga težko poškodovala po glavi, plečah, rokah in nogah. Canka so prepeljali v celjsko bolnico.

— **Nesreča pri delu.** V petek se je 17-letni mizarski vajenec Franc Erjavec z Zg. Hudinje pri delu zadel z dletom in se močno poškodoval po levi nogi. Erjavce se zdravi v celjski bolnici.

— **Nov avtobus** znamke Mercedes Benz z Dieslovim motorjem si je nabavilo mestno podjetje v Celju in priredilo včeraj z njim poskusno vožnjo na progi Celje-Domžale-Senčur-Jezersko-Jezersko sedlo-Kranj-St. Vid-Ljubljana-Celje. Poskusna vožnja je izvrstno uspela in se je novi avtobus vsakozik izkazal. Avtobusno podjetje bo nabavilo proti koncu julija še en tak avtobus. Novi avtobus je določen samo za dolge proge in za potovanja v inozemstvo.

— **Ob kresovanju na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda** sta nabrali moška in ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Celju 3072 Din in jih poslali glav nemu vodstvu v Ljubljani.

— **V celjski bolnišnici** je umrl v petek v starosti 38 let g. Zlata Veljanovič, sodnik srpskega sodišča v Starem Bečeju, ki se je v zadnjem času zdravlil v Topolščici.

Iz Ljutomera

— **Sejem.** Velik kramarski sejem v Strigovi bo 21. julija.

— **Letošnja žetev.** V vročih dneh, ko smo imeli zadnje dni v senci celo 30 stopinj je naglo dozorela pšenica, ki je skoraj že vsa požeta, tako da je bila letos pri nas žetev rži in pšenice istočasna. Letošnja letina na Murskem polju, tej slovenski žitnici ni bogata kakor druga leta, ker je mnogo škode napravila toča zlasti na rži. Letos se jejo kmetje manj ajde, nego druga leta, ker ni semena.

— **Z Abrahamom se je srečal.** Te dni je praznoval 60letnico rojstva g. Ivan Čeh. Šolski upravitelj pri Mali Nedelji. Znanemu kulturnemu in nacionalnemu delavcu želimo, da bi ostal še mnogo let z nami s svojim marljivim delom in svojo vednostjo.

— **Dar Ciril Metodovi družbi.** Namestu vena na grob pokojnega majorja Frančka Zacherla je daroval g. dr. Ciril Forekar 100 Din Ciril Metodovi družbi.

Iz Trbovelj

— **Tukajnji mesarji** so v juniju zaklali 32 glav prvovrstne živine, 54 glav drugovrstne in 3 tretjevrstne. Razen tega je bilo zaklanih še 9 krav-klobasari. Kateri mesarji so klali najboljše vrste živino, je razvidno na razglasnih tablah občine.

MALI OGLASI

osreda 0.50 para, davek Din 3.—, osreda 1 Din, davek 3 Din.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov na male oglase se priznava.

RAZNO

osreda 50 par, davek 3.— Din. Najmanjši smek 3 Din

KLISEJE

ENOV. VECBARV. Jugografika

SV. PETRA NAJ. 11. 22

Telefon 2059

Suha drva, premog, kartopake, dobite pri

I. POGAČNIK

Bohoričeva ul. št. 5.

JAJCA

aveča, najamoma, saboj 720

Din franko kolodvor pošila G.

Drechsler, Tuzla, 2033

27.

2036

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

27.

POSEST

osreda 50 par, davek 3.— Din. Najmanjši smek 3 Din

Izvoz našega lesa

Referat, ki je bil prečitan na seji uprave Zvezne industrije za dravsko banovino v torek 7. t. m.

Ljubljana, 13. julija.

Naše lesno gospodarstvo je še vedno v izredno težkem položaju. Vsa prizadevanja, da bi se za italijanski lesni trg, ki smo izgubili zaradi izvajanja sankcij proti Italiji, našlo enakovredno nadomestilo, so ostala brezuspešna, in naš izvoz lesa nazadnje od meseca do meseca. Najtežje so pri tem prizadeta podjetja v Sloveniji, ki niso finančno zadostno močna, da bi se udeleževala pri izvozu v prekomorske države. V kolikor se izvažal sedaj les iz naše države v Severno Afriko, Levanto in Južno Ameriko, so udeleženi na izvozu le velike tržnice v Bosni. V Palestino gredo le manjše količine lesa za zaboje, v Grčiji in Španiji pa so plačilni pogoji tako neugodni in se izvršujejo plačila s tako zakasnitvijo, da manjša lesna podjetja tudi za te dobave ne pridejo v poštev, ker ne morejo kreditirati prodanega blaga za pol leta in več.

Radi ostre konkurence rumunškega, poljskega in ruskega lesa so cene v vseh državah ob sredozemskem morju popustile in morajo v teh deželah uspeti le ona domača podjetja, ki imajo stare trgovske zveze in so v stanju dobavljati velike količine prvovrstnega blaga. Slične so prilike na angleškem trgu, kjer prevladujejo nordijske države in so zahteve glede kvalitete še strožje, tako da more izvažati v to državo zaenkrat le državno podjetje »Shipac«, ki ima izredno lepo blago.

Nekoliko ugodnejše so prilike na trgu s trdim lesom. V zadnjem času se je posrečilo nekaterim podjetjem plasirati večje količine bukovine v Angliji in Holandiji. Stevilo teh trdovk pa je omejeno, ker se more izvažati le prvovrstno parjeno blago in večina podjetij nima zato potrebnih parilnih priprav. Tudi se zahtevajo specialne dimenzije v angleških merah, za katere naš les ni rezan.

Se vedno so prevozní stroški do naših luk previsoki, kar pobia predvsem konkurenčnost sposobnost slovenskih trdovk, ki morejo le preko Sufaka v inozemstvo.

Izvoz našega lesa v Italijo, kamor je bila naša lesna trgovina v prvi vrsti usmerjena, je znašal v prvih štirih mesecih tekočega leta

koma desetino izvoza v odgovarjajočem razdobju leta 1935, in še ta les so izvozila podjetja iz Bosne, ki so imela baje blago še pred uvedbo sankcij vnaprejšnjem plačano.

Izgledi za bodočnost so na italijanskem trgu za naš les zelo slabi. Italijanska vlada uvaja dirigirano gospodarstvo in inicijativna posameznika je v trgovini z inozemstvom skrajno omejena. Pričakovati moramo, da bo italijanska vlada države, ki se niso priključile sankcijam, protežirala in jim nudila čim večje ugodnosti pri uvozu njih izdelkov. Ker hoče Italija izenačiti svoj trgovinski bilanco s posameznimi državami, bo naš izvoz v Italijo vsakakor znatno nazadoval in to predvsem na škodo našega lesnega izvoza.

Če si hočemo zagotoviti na italijanskem trgu primerno mesto za naš les, bo treba brezpogojno izvesti organizacijo in kontrolo izvoza lesa pod nadzorstvom države, ker bo sicer lesni izvozniki napram italijanskim državnim uvoznikom organizacij brez moči. Naša dosedanja prizadevanja, da se s pomočjo Centralnega odbora dravske privrede izvede organizacija in kontrola izvoza lesa zaradi odpora velikih lesnih trdovk v savijski banovini niso dosegla zaželenega uspeha. Inicijativa mora v tem vprašanju prevzeti država, ki bo edina mogla gledati na divergentne interese posameznih skupin storiti potrebne ukrepe.

Za lesne tržnice v dravski banovini je posebna važnost likvidacija zneskov, katere so plačale italijanske tržnice za dobavljeno blago po 18. novembru 1935. Zaradi nazadovanja izvozne trgovine ne razpolagajo podjetja več z denarnimi sredstvi, ki so potrebna za vzdrževanje obratov in ki edino likvidacija blokiranih italijanskih terjatev mogla omiliti položaj. Zato bi morala Narodna banka dovoljvelj podjetjem lomskega posojila po nizki obrestni meri za zneske, katere so italijanski kupci glasom obvestili italijanskih denarnih zavodov pri njih vplačali za račun domačega lesnega izvoznika. To more Narodna banka tem lažje storiti, ker bodo sankcije napram Italiji v kratkem uknjene.

Pekovski mojstri o krošnjarjenju s kruhom

Kaj bi bilo treba storiti, da bi se to krošnjarjenje zatrla

Ljubljana, 13. julija

Naš list je že večkrat opozoril na razne nedostatke v našem javnem življenju. V zadnjem času smo posebno obrnili pozornost našega občinstva za neelojalno konkurenco med posameznimi pekari, t. j. na krošnjarjenje s kruhom. Sedaj pa smo prejeli iz vrst pekovskih mojstrov severnega dela mesta predloge, ki jih radi njih važnosti objavljamo v celoti.

Kakor znano, se pekovski pomočniki že od začetka letošnjega leta bore za povečanje svojih mezd in zboljšanje delovnih pogojev. Hočejo kolektivno pogodbo, v kateri so izražene njih zahteve.

Pekovski mojstri severnega dela mesta stavljajo nekaj pripomb k njihovemu načrtu, ki so po njihovem mnenju za pomočnike in za mojstre sprejemljivi ugodni pogoji:

Mezde pekovskih pomočnikov naj se določijo ali tako, da bo pekovskemu pomočniku zagotovljena urna meza po Din 6.- ali dnevna meza Din 48.- ali pa po 50 par od predelane kilograma moke; če preda vsaj 85 kg moke dnevno. V tem drugem primeru bi meza pekovskega pomočnika, če preda eno vrečo (t. j. 85 kg) dnevno znašala sicer na videz samo 42.50 Din, toda če pristejemo k temu običajne dajatve v naturi, potem dobí pekovski pomočnik tudi v tem primeru Din 48.- dnevno, vse to seveda izven hiše.

Če pa ima pekovski pomočnik popolno oskrbo v hiši, tedaj naj uredita pomočnik in mojster razmerje sama med seboj.

Težno povezano z vprašanjem mezd je tudi vprašanje krošnjarjenja, ki se tudi v pekovski stroki vedno bolj širi, to pa zato, ker je vedno več pekovskih mojstrov, ki svojim pomočnikom sploh ne plačujejo nobene stalne mezde, temveč jim poverijo za nadomestilo izpadle mezde prodajo kruha, pri kateri dobí pekovski pomočnik od prodanega kruha gotovo procento; s tem vzbudi pekovski mojster v pomočniku upanje, da bo s svojo pridnostjo lahko prišel do lepega zaslužka, ker je čisto naravno: čim več kruha prodam, tem več zaslužim! S takim postopanjem je pekovski pomočnik kljub svojemu težkemu delu izogin

popolnoma slepemu naključju; pekovski mojster ga pa še tesneje naveže nase in izkorišča na neverjeten način. So pa gotove pekovske obratovalnice, ki imajo zgolj samo pekarijo brez prodajnega lokala, ter jih zato že to dejstvo samo sila, da njihovi ljudje krošnjarijo s kruhom, ker ga sicer drugače ne more vnovčiti.

S tem krošnjarjenjem pa se ne dela krivica samo pomočnikom, temveč tudi mojstrom samim in občinstvu sploh. Krošnjarjenje daje zaradi tega, ker ni mogoča stroga kontrola, priliko raznim ljudem, ki se bodisi iz stiske, v katero jih je spravila današnja kriza, bodisi iz kakih drugih vzrokov lote tega posla. Take osebe, ki se bavijo s krošnjarjenjem kruha, niso samo dobri pekovski pomočniki, ki jih k temu delu silijo izkoriščevalski mojstri, temveč tudi 1.) pomočniki, ki niso sposobni dela v pekarnah, 2.) ljudje, ki se pekovske obrti niso do kraja izučili, 3.) žene, ki se mogoče tudi iz stiske lotejo krošnjarjenja, 4.) otroci, ki jih posebno med solskimi počitnicami brezvestni starši priganjajo k temu delu in končno razni sumljivi tipi se pečajo s tem krošnjarjenjem.

Tako prihaja ravno široko občinstvo v higijskem pogledu v različne nevarnosti, to pa zlasti ker se z neprestanim izbiranjem kruha širijo vse mogoče bolezni, za osebe pa, ki se bavijo s tem krošnjarjenjem, ni nobene zdravstvene kontrole. Za redne uslužbenke po pekarnah, gostlinah, kavarnah, slaščičarnah sploh v vseh živiliških strokah zahteva zakon zdravstveni pregled, za tako prodajo kruha pa ni nobene zdravstvene nadzorstva.

Ker bi bil tozadevni apel na pekovske mojstre vsaj pri peščici brezuspešen, predlagamo sledeče:

Združenje pekov naj že po obrtnem zakonu in njenih po oblasti potrjenih pravilih, ukrene vse potrebno, da bodo oblasti vsako krošnjarjenje s kruhom povsem onemogočile, ter da se bo kruh prodal le v obratovalnicah, ki nudijo popolno jamstvo, da bo prodaja te najnevarnejše življenjske potrebščine, v sanitetnem pogledu neopredeljena. To je pa mogoče le, če se dovoli prodaja kruha razen v pekarnah le v gostin-

in ponuiale šopke duhtečega cvetja na prodaj. Kolodvorska ulica z vrsto drogov s trobinami od drevesa do drevesa, z girlandami lučic med hišami, okrašenih z draperijami kričečih barv, je bila polna ljudi. To živahno vrvenje se je slabo učemalo z žalostjo, ki jo je odnašal v srcu Jakob s kolodvora. Njegova duša, kakor duša večine umetnikov, je hitro podlegla zunanjim vplivom in njegovo duševno stanje se je mahoma izpremenilo. Kmalu je dihal slikar svobodneje, korakal živahneje in posvečal več pozornost vrvenju na ulici.

Ne da bi se dobro zavedal, kaj se v njem dogaja, je vendar čutil, da je čudna tesnoba v njem izginila. Nastalo je bilo olajšanje, tajna, radostna reakcija, nekaj podobnega, kar začuti dijak prvi dan počitnic. Obenem so pa ostale v njegovi duši nejasne misli, podobne pliniskim mehurčkom, ki se dvigajo iz močvirja in stopajo lahko na površje. Terezija je odstopovala, ostal je v Nizzi sam in svoboden. Kaj lahko bi med pustnim rajanjem poiskal baronico Lieblingovo in se prepričal, kaj nosi v srcu ta skrivnostna sirena. Nehote je znova pomislil na šopek narcis in vijolic, ki mu jih je vrgla iz kočije. Kakšna tajna namera se je skrivala za tem? Ali je bila

skih obratih, mlekmah in delikatesah, kar se zakon o nadzorstvu nad živili sam točno določa in naj zato združuje stremi z vso dolednostjo za tem, da se bo ta zakon ne samo v interesu pekovskih mojstrov, temveč tudi v interesu občinstva in splošnosti, čim strožje izvajal.

Obenem apeliramo na kupujoče občinstvo, naj tako skrajno nehiigijentno prodajo oz. vsiljevanje kruha v svojem lastnem interesu — odklanja.

S tem upamo, da bo ustrezno v prvi vrsti splošnosti, pomožnemu osebju pekarij kakor tudi njih lastnikom. S tem bi odpadla tudi vsa nelojalna konkurenca, občinstvo pa bi dobilo dober in v sanitetnem pogledu povsem neopredeljen kruh.

M. M.

Včeraj sneg, nevihte in kopanje

Med večerajšjo nevihto je pobelil planine sneg

Ljubljana, 13. julija.

Počitnice so se torej začele, če ne prej, nedvomno včeraj. Prejšnje case so bili sicer vremenski bogovi vedno na strani onih, ki počivajo poleti oficijelno, a zdaj je najzanesljivejši znak letovišarske sezone aprilsko vreme s snegom, točo in habjim pšenom. Marsikaj se godi po svetu, n. pr. v Zagrebu so nas nabunkali Nemci s tistimi pletenimi loparji, v Ribnici imamo razstavo suhe robe, v drugih znamenitejših pokrajinah se pa zabavajo s političnimi procesi in aferami. Ljubljana je pa otok blaženega miru, če izvzamemo kongrese in sprevede, ki jih morajo itak odpovedati dežju na čast. Ljubljana je zadovoljna s samim dežjem, ki je tudi te dni pošteno počastil drage goste, da so lahko odnesli najlepše vtise. Z aferami jim, žal, ne moremo postreči, zato tudi ne smete šteti v zlo nedeljskemu kronistu, da vam jih danes ne servira.

Mislimo, da so mesecini z večerajšnjim dežjem povsem zadovoljni. Popoldne ga je sicer bilo nekoliko premalo, vendar dovolj za prho kopalcem, ki se niso hoteli odreči najprijetnejši točki dnevnega reda, kopanju. Deževalo je najlepše vso noč, a izletniki so se dežja zelo veselili, ker so si obetali po njem najlepše vreme, zato so prihajali zjutraj srečni in mokri na kolodvor, kakor se spodobi. Deževalo je pa še vse popoldne tudi kakor se spodobi. Postalo je hladno kakor jeseni, da je goste v Ljubljani posteno zeblo ter se niso več čudili, da je Ljubljana tako »zmrzljena«. Ulice so bile včeraj res tako prazne, da so se na njih srečevali sami kongresisti. Prišli so v Ljubljano tako daleč, da bi nas videli, a

odhajajo razočarani. Tudi z gostoljubnostjo mesta menda niso bili posebno zadovoljni, kajti kavarne in kinematografi so med počitnicami v Ljubljani zaprti, v gostlinah pa ob nedeljah ne dobe prostora niti vsi domačini. Tudi zastave so bile gostom v pozdrav redke ko bele vrane.

Vsi drugi važnejši dogodki so ostali le napovedani. Imeli smo sicer promenadni koncert na Taboru, a nihče ni promental. Ubogi godbeniki so igrali s takšno vneto, da bi se jih moralo usmiliti nebo, vendar je kljub temu čedalje bolj lilo. Popoldne smo pa imeli še glasnejši »promenadni« koncert. Grmelno je tako, da so se zbudili celo Ljubljanci, ki so na počitnicah. Veseli so bili, da se jim ni bilo treba kopati in delati obveznih nedeljskih sprehodov v prelepo naravo k Cadu, na Ježico in v St. Vid.

Vendar se je mesto proti večeru nekoliko razgibalo, ko je na polito Ljubljano posijalo luksuzno sonce. Zjaskalo se je tako, da smo zagledali tudi lepo umite planine. Bile so tudi nekoliko popudrane, kajti zapadlo je nekaj snega, da se lahko pobahamo pred njimi. Zadnje čase se postavljamo pred njimi, češ, mi pa imamo afere, vi pa ne! Zdaj pa lahko postrežemo tudi letoviščarjem s pozdravom: Vidite, pri nas dežuje, pri vas pa ni!

Mislimo, da so z vremenom zadovoljni tudi letoviščarji, zlasti se, ker na dež še niso uvedene letoviške takse. Nihče se tudi ne more pritoževati, da je premalo dežja. V tem pogledu so razvajeni samo Ljubljanci, ki so pa bili tudi zadovoljni včeraj ter si sploh ne morejo misliti lepše nedelje.

Oporoka Pavlova ruski mladini

Kaj je želel in svetoval slavni ruski učenjak pred svojo smrtjo akademski mladini

Tik pred svojo smrtjo 27. februarja 1936 je napisal slavni ruski fiziolog Pavlov idejno oporoko ruski mladini, glasečo se po profesorju Pavlova zavoda v Leningradu P. Kupalovu takole:

»Kaj želim mladini naše domovine, ki se je posvetila znanosti? V prvi vrsti sistematičnost. O tem važnem pogotju znanstvenega dela ne morem nikoli govoriti brez ganjotja. Sistematičnost, sistematičnost in zopet sistematičnost. Od samega začetka vašega dela se z vso vneto vezujete v sistematičnosti, s katero boste kupičili doganjanja. Naučite se znanstvene abecede, predno poskusite vzpeti se na vrh znanstvene raziskavanja. Nikoli ne poskusite zastreti pomankljivega znanja z domnevo, pa naj bo še tako drzna. Če bi ta milni mehurček še tako mamil vaše oči, bo vendar prej ali slej počil in ostane vam sama smota. Vezujte se v samozatajevanju in potrpežljivosti. Vezujte se v pikolovstvu v znanosti. Učite se zbirati in primerjati dejstva.

Kakor je ptičje krilo popolno, bi nikoli ne moglo dvigniti ptice, če bi se ne mogla nasloniti na zrak. Pomnite, da so dejstva vodniki skozi zrak. Brez njih bi nikoli ne mogli leteti. Brez njih bi bile vse vaše teorije samo prazni poskusi. Toda tako, kakor se učite, delate poskuse in opazujete, tako ne ostanite na površju dejstev. Ne postanite samo arhivarij dejstev. Prizadevajte si prodreti v zagonetko, da se dejstva dogajajo. Išcite vztrajno zakone, ki jih obvladajo.

V drugi vrsti vam želim skromnosti. Nikoli ne mislite, da že vse veste. Naj vas ljudje še tako hvalijo, imejte vedno pogum priznati si: ignorant sem! Ne dovolite, da bi se vas polastila nadutost. Čim postanete trmasti, kjer je treba strinjati se z drugimi.

gim človekom, začnete nujno odbijati koristne nasvete in prijateljsko pomoč ter izgubite najdragocenejše: standard objektivnosti.

Tretje, kar vam želim, je strast. Pomnite, da zahteva znanost celega moža skozi vse njegovo življenje. Tudi če bi vam bilo odmerjeno dvojno življenje, bi vam še ne zadostovalo. Bodite strastni v svojem delu in pri svojih raziskavanjih.

Prva avtomobilska nesreča

Najstarejša avtomobilska nesreča je mnogo starejša, kakor si mislimo, kajti prvi avtomobil so vozili mnogo prej, nego je dobil človek lokomotivo odnosno železnico. Seveda pa prvih avtomobilov ni gonil bencin, temveč para. Tak avtomobil na parno je izdelal že leta 1770 v Parizu vojaški inženjer Nicolas Cugnot in bas njemu se je pripetila na dvorišču kraljevskega arzenala, kjer je svoje vozilo razkazoval, nesreča, ki jo lahko imenujemo najstarejšo avtomobilsko nesrečo.

Cugnotov avtomobil, shranjen še zdaj v muzeju Conservatoire de Arts et Metiers, je vozil s hitrostjo 4 km na uro in moral se je večkrat ustaviti, da so dopolnili paro v njegovem kotlu. Njegov mehanizem je bil za tiste čase dokaj duhovit, samo zavore ni bilo. Cugnot je izgubil med poskušno vožnjo v arzenalu pravo smer in ker ni mogel obvladati svojega vozila, je zavozil v zid. Škoda je bila samo gnetna, toda Cugnot se je nesreče tako ustrašil, da je opustil nadaljnje poskuse in začel končno v bedo. Pomagal mu je šole Napoleon, ko mu je določil letno pokojnino 1000 frankov.

že in se spomnil, da se vrača v svoje zapuščeno stanovanje, ga je potegnilo v mislih k ženi, od katere se je bil poslovil na kolodvoru. Gotovo je tudi ona vso pot v mislih pri njem. Poznal jo je predobro in vedel je, da Terezija ni tako lahkomiselna, kakor on, da ji nobena zabava ne more pregnati žalosti. Nisem tako plemenit, je pomislil, — moje srce ni tako čisto, kakor njeno.

Včasih se človeku naenkrat odpro oči, da jasno vidi vse zlo, skrito v njem. Toda človek nerad gleda v svojo notranost, če le more, zatise oči in ustavi tok misli tam, kjer zadenejo ob njegove slabe strani. Tako je tudi Jakob samo za hip pomislil na svojo grešno dušo, potem so mu pa takoj ušle misli drugam, na to, da je sam in svoboden. In pomislil je: »Kaj morem za to, da sem tako razburljiv in doveten za vse? Ne bil bi umetnik, če bi ne podlegel tako hitro znanjnim vtisom.«

V trenutku, ko je zavil na vogalu v ulico Pastorelli, je srečal moža sive brade, ki ga je urno prijel za roke, ga bratsko poljubil in vzkliknil: — Dober dan, dečko! Baš sem bil namenjen k tebi.

— Gospod Lechaute! — je vzkliknil Jakob presenečeno. — Katero srečno

Rockefellerjev denar za Versailles

Sin ameriškega petrolejskega kralja John D. Rockefeller se mudi v Parizu kot gost francoske vlade, čije zastopniki si prizadevajo čim lepše prikazati imenitnemu gostu, da so dobro gospodarili s 35.000.000 frankov, ki jih je dal ameriški milijonar zadnja leta na razpolago za izgraditev Versaillesa. Ti milijoni pa niso prvo Rockefellerjevo darilo za ta najlepši spomenik gradbene umetnosti v Franciji. Takoj po vojni, ko je imela Francija težke skrbi za obnovitvijo opustošenih mest in ko ji ni preostajalo mnogo denarja za popravila uničenih spomenikov je prispeval John Rockefeller več milijonov za ohranitev močno razdepane katedrale v Reimsu. Potem se je izkazalo, da je potrebna nujna pomoč tudi za one stavbanske spomenike, ki so bili ogroženi s tem, da so jim med vojno in prva povojna leta posvečali premalo pozornosti. Šlo je v prvi vrsti za Versailles in Fontainebleau.

Zdaj je prva etapa teh del končana in Rockefeller mlajši lahko s pomembno gleda, kakšen učinek je imelo 35.000.000 njegovega 97 let starega očeta. Veliki versailski vodometi zlasti Neptunov bazen, ki je bil skoraj že razvalina, so bili krasno obnovljeni in čarobni vrtni žare zopet v onem sijaju, kakor si ga je bil zamislil Lemotre. Prvih od francoske revolucije so lahko zopet igrali v Theatre de la Reine, zgrajenem za Marijo Antonietto; ki mu je bila sama ravnateljica in je na njegovem odru tudi igrala. Rockefellerju mlajšemu so odkrili v Versailles spominsko ploščo in ga odlikovali z redom Častne legije.

Kolonija gobavcev v Abesiniji

Italijanske okupacijske oblasti nameravajo zgraditi pri Adui veliko taborišče gobavcev, ki hodijo zdaj neovirano po Abesiniji iz kraja v kraj in pomenijo veliko nevarnost ne samo za domače prebivalstvo, temveč tudi za okupacijske čete. Za kolonijo, kjer hočejo zbrati nad 600 gobavcev, so zbrali Italijani selo rodovitno gorško krajino v bližini Adue. Osemleje je dokaj obsežno in dobi visok dvojen zid, da gobavci ne bodo mogli pobegniti iz taborišča. Gobavci bodo imeli vrtno in poljsko, kjer si bodo sami pridobivali življenjske potrebščine, vse drugo, kar bodo rabili jim bodo pa dovažali z letali. V taborišču sgradi tudi bolnico za 126 postelj s kliničnim oddelkom in laboratorijem.

Mislijo tudi na zgraditev katoliške cerkve, kina in kopalnice na prostem. Osebo bo imelo posebna poslopja in zemljišča lečeno od gobavcev in sploh od zunanjega sveta. Denar za ustanovitev kolonije gobavcev je dal na razpolago red malteških viteзов na posredovanje svojega veleposlstra kneza Chigi-Albanija.

ADAM IN EVA

— Ko sta Adam in Eva že nekaj časa zadovoljno in srečno živela v raju, je Adam nekega dne izginil in se vrnil k Evi šele čez dolge štiri dni. In kaj mislite, kaj je storila prebrisana Eva?

— ?

— Prešela je Adamu rebra.

André Theuriot

Nevarna lepota

Roman

— Objemi mamico v imenu naju obeh, — ji je zašepetal. — Imej potrpljenje S Kristino. Ne pozabi zlasti brzojaviti mi takoj, čim prispeš v Pariz.

— Pomiri se in ne bodi tako žalosten. Človek bi mislil, da se ne vrnem več... Najbrž bom v torek zjutraj že nazaj. Tako boš vдовec največ štiri dni. Misli name in pazi na svoje zdravje. Na svidenje, dragec moj!

Sprevednik je zapiral vrata, zvonec je zapel. Jakob je objel Terezijo in jo poljubil, potem je pa stopil na tla. In že je vlak odsopihal proti Sv. Heleni. Slikar je stal še vedno nepremično na peronu in gledal, kako mu maha žena z robcem v slovo.

S kolodvora je odhajal z žalostjo v mislih in v srcu. Lahen vetrič je pozlaval s solnčnimi žarki zalite krone dreves. Omnibusi so polagoma odvažali potnike s kolodvora. Poulične prodajalke je vijolic so tekale okrog mimoido

35

in ponuiale šopke duhtečega cvetja na prodaj. Kolodvorska ulica z vrsto drogov s trobinami od drevesa do drevesa, z girlandami lučic med hišami, okrašenih z draperijami kričečih barv, je bila polna ljudi. To živahno vrvenje se je slabo učemalo z žalostjo, ki jo je odnašal v srcu Jakob s kolodvora. Njegova duša, kakor duša večine umetnikov, je hitro podlegla zunanjim vplivom in njegovo duševno stanje se je mahoma izpremenilo. Kmalu je dihal slikar svobodneje, korakal živahneje in posvečal več pozornost vrvenju na ulici.

Ne da bi se dobro zavedal, kaj se v njem dogaja, je vendar čutil, da je čudna tesnoba v njem izginila. Nastalo je bilo olajšanje, tajna, radostna reakcija, nekaj podobnega, kar začuti dijak prvi dan počitnic. Obenem so pa ostale v njegovi duši nejasne misli, podobne pliniskim mehurčkom, ki se dvigajo iz močvirja in stopajo lahko na površje. Terezija je odstopovala, ostal je v Nizzi sam in svoboden. Kaj lahko bi med pustnim rajanjem poiskal baronico Lieblingovo in se prepričal, kaj nosi v srcu ta skrivnostna sirena. Nehote je znova pomislil na šopek narcis in vijolic, ki mu jih je vrgla iz kočije. Kakšna tajna namera se je skrivala za tem? Ali je bila

to samo brezpomembna šala, ali pa naj bi videl v tem poziv, naj obnovi z nio tako nenadoma pretrgane vezi? Jakob je znova začel razmišljati o Manji, ne da bi se zmenil za to, da bi utegnil postati nezvest svoj ženi.

Odkar se je bil sestal z njo v Beaulieu, ga je bila baronica Lieblingova neopazno potegnila v svoje mreže. Počasi sicer, toda zmagovito je zavladala nad njim. Umetnik sam je bil zapehan. Lepota je znala udariti na one še nedotaknjene strune v srcih mož, ki poznajo in ljubijo samo eno ženo. Manja je zdrnila v njem prijetno hrepenenje in čutnost, ki vabi človeka v nevarne pustolovščine, da seže po prepovedanem sadu. Prodrla je bila v one skrite kotičke njegovega bitja, kjer so dremale neutišane strasti, zavzela je prazna ta naša mesta, kamor čista Terezijina ljubezen ni imela dostopa.

Pod vtisom teh strupenih misli je moral Jakob na povratku s kolodvora priznati, da se ni znal izogniti čarom te zapehivke, da mu je baronična družba neobhodno potrebna in da ne bo našel pravega duševnega miru, dokler tudi on ne prodre v skrivnosti srca Manie Lieblingove.

Ko je prišel k bulvarjem Du Boucha-

naključje je vas privedlo v Nizzo?

— Mar ti nisem že vnaprej povedal, da te bom nekega dne presenečil? — je odgovoril Lechaute dobrodušno. — Poznam zelo bogatega prijatelja, barona Herderja. On ima jahto in ponudil mi je mesto na krovu. Sklenil je ustaviti se tu za pust in zato sem sprejel njegovo ponudbo. Včeraj zvečer sva se odpeljala iz Alaccia in davi se je »Hebe« zasidrala v pristanišču Lympia. Hitro sem se oblekel in pozajtrkoval, a zdaj sem tu... Kako se počuti Terezija?

— Zelo dobro, pravkar sem jo posadil v železniški vagon... Odpeljala se je v Pariz po taščo in Kristino. Obe ostaneta štirinajst dni pri nas.

— Tem bolje! Prispej sem v Nizzo za nekaj tednov in upam, da se homo večkrat videli. Zdaj mi pa poglej najprej v oči... Imenitno. Tvoje oči so jasne, obraz lepo okrogel, polt sveža. Ali se čutiš že povsem zdravega?

— Zdrav sem kakor riba, dragi mojster. Nizza me je utrdila.

— Dobro, sicer pa vsi pravijo, da Nizza pomlaia ljudi. Glej, tako sem tudi jaz že po prvi solnični kopeli vse osvežen in zdi se mi, da sem dvajset let mlajši.